

9ª edició

Curs 2020-2022

Curs d'Expert en
**ACOMPANYAMENT
ESPIRITUAL**

Organitza: Institut Universitari de Salut Mental Vidal i Barraquer
Conjuntament amb: Centre d'Estudis Cristianisme i Justícia EIDES
En col·laboració amb: Fundació Escola Cristiana | Jesuïtes Educació

Institut
Universitari
de Salut Mental

UNIVERSITAT RAMON LLULL

PRESENTACIÓ

El Postgrau d’Acompanyament Espiritual (PAE) sorgeix de la necessitat emergent de formació en l’acompanyament en els processos de creixement personal en la seva doble dimensió, espiritual i psicològica. El Postgrau vol donar resposta tant a nivell teòric com des de l’experiència personal, integrant les dimensions espiritual i psicològica de l’ésser humà.

Acompanyar algú, a part del seu trajecte vital suposa, també, acompanyar-se un mateix, en tant que a través del contacte en profunditat amb una altra persona sorgeixen vivències, emocions profundes que estaven aquí i que emergeixen amb força quan fem un acompanyament. Per això, qualsevol acompanyament suposa estar atent i aprofundir en un mateix. El PAE fa possible aprofundir en aquesta tasca d’acompanyament a través de tres grans eixos: 1) les classes teòriques en forma de taules rodones i seminaris, 2) el grup d’anàlisi de les experiències, i 3) la tutoria personalitzada.

La tasca d’acompanyament espiritual està influenciada per disciplines de diverses àrees del coneixement. Per això, oferim una formació estructurada al voltant de la interacció teoria i pràctica: des de la vessant psicològica i des del vessant espiritual, combinant les exposicions i els debats amb tallers i tutories vivencials. Aprofundir, des de la perspectiva pedagògica i de l’acompanyament, en aquells aspectes de la vida espiritual relacionats amb la persona, el seu context i la seva capacitat de vinculació.

La relació entre espiritualitat i psicologia no sol ser matèria docent o de recerca. A través d’aquests cursos la Fundació Vidal i Barraquer presenta uns estudis interdisciplinaris, fruit d’anys d’investigació i d’una experiència llarga en l’àmbit de la psicologia, l’espiritualitat i la salut mental.

A QUI S’ADREÇA

- A les persones interessades en formar-se en la seva tasca d’acompanyar a altres persones.
- A professionals interessats en poder relacionar i discernir els àmbits propis de la Psicologia i l’Espiritualitat en la funció de l’acompanyament a les persones.
- A persones del món de l’ensenyament, tutors, consiliaris, responsables de pastoral, amb la missió d’acompanyar adolescents o joves en les diferents situacions vitals.
- A personal del món sanitari (infermeres, metges) que necessiten bases per acompanyaments en la malaltia, en el dolor, les situacions traumàtiques o

l’acompanyament entorn de la mort.

- A psicòlegs, metges i psiquiatres, que necessiten elements que vagin més enllà de la categorització mèdica i que requereixen una terminologia i una experiència de la tradició espiritual.
- A acompanyants espirituals, que necessiten fonamentar i supervisar la seva actuació.
- A persones amb situacions familiars en les quals han de fer front a acompanyaments i buscar instruments per enfocar adequadament la seva tasca.

ELS TRES EIXOS BÀSICS DEL PAE

1. Sessions teòrico-pràctiques.

La metodologia serà participativa i vivencial. El curs s’organitza en una modalitat de seminari on la participació activa serà fonamental. Per aquest motiu predomina la metodologia de taula rodona i taller on el diàleg i la pràctica és el comú denominador.

2. Tutoria

Cada estudiant té com a element essencial de la nostra metodologia un tutor assignat. Les seves funcions seran acompanyar i ajudar en el procés personal i d’actituds, aconsellant el tipus de treball psicològic més adequat i la realització d’exercicis espirituals durant el curs. També tindrà la funció d’aconsellar aquelles activitats complementàries que s’estimin convenients, ja sigui aprofundir en un tipus de lectures determinades, un acompanyament espiritual personal, etc. Per això s’establiran unes tutories personalitzades que es faran en horari d’acord amb el tutor.

3. Grup d’anàlisi d’experiències

Els divendres es dedica al grup d’anàlisi de casos. L’experiència serà la matriu bàsica per al desenvolupament del grup.

PROGRAMA

1. EL SUBJECTE DE L’EXPERIÈNCIA ESPIRITUAL

Què és l’experiència espiritual? Com es configura psicològicament aquesta experiència? El primer bloc pretén acostar-se al contingut de l’experiència espiritual, tant des de la teologia com des de la psicologia. I es fa entenen que no es tracta només d’un acompanyament *interior*, sinó pluridimensional, a la persona entesa globalment. Per tant, cal poder tenir una comprensió profunda del seu entorn, allò que ha fet que sigui com és.

2. EXPRESSIONS DE L’EXPERIÈNCIA ESPIRITUAL

La meditació, la pregària, l’oració han estat considerades clàssicament com una forma de relació personal. Fem una aproximació a l’expressió de l’experiència espiritual tant des de l’espiritualitat com des de la psicologia. És realment una *relació*? Què ensenya l’experiència? Una experiència espiritual ha de ser integradora de les diferents dimensions humanes. Quines són les mediacions en què es concreten les diferents opcions espirituals?

La vida espiritual ofereix una sèrie de possibilitats i també de riscos. Poder equilibrador i sanador, quan es viu de manera adequada. Poder destructiu, quan deriva cap a les tendències morboses o fins i tot patològiques o d’*enganys amb aparença de bé*. Cal treballar per poder adquirir una especial lucidesa de la persona que acompanya.

3. L’ ACOMPANYAMENT

El terme *acompanyament* ha substituït pràcticament al de *direcció*. La relació d’acompanyant amb la persona acompanyada és una relació asimètrica. Quines són les característiques que identifiquen un acompanyament com a tal, quins són els perills que l’amenacen per excés o per defecte? Aprofundirem en les variants que es donen en l’exercici d’aquest servei espiritual.

La persona que realitza l’acompanyament d’una altra persona ha de tenir unes competències professionals que li exigeixen una preparació prèvia, sobretot experiencial. Cal, a més, una supervisió. Es tracta d’una pràctica, poc estesa en el camp de l’ajuda espiritual, però de molt fecunda aplicació en el de la psicologia.

4. ACOMPANYAMENT A LES PÈRDUES I MANCANCES . EL PROCÉS DE DOL

La vida espiritual es basa en el procés de renúncia. El procés de dol és la base de qualsevol evolució humana. Dedicuem un mòdul a abordar la realitat del dol, entès d’una manera àmplia, no únicament a la mort.

5. ITINERARIS, ETAPES I PROBLEMES DEL CREIXEMENT ESPIRITUAL

El progrés espiritual, i l’humà en general, requereixen lucidesa per evitar desviar-se per camins que no duen enlloc. No es necessita una especial perspicàcia per adonar-se que la societat capitalista, la publicitat, les modes, les ideologies de torn, etc., actuen com a forces seductores. Ajudar

a reconèixer aquests riscos i acompanyar les persones que es troben enmig d’aquestes amenaces és tasca de l’acompanyament.

Condiciona la maduresa humana l’experiència espiritual? Pot tenir experiència de Déu una persona amb determinades psicopatologies? Què és l’experiència mística? Quin és el nucli de l’experiència mística? Quin procés psicològic es dona en l’experiència mística? Com acompanyar en les qüestions afectives i sexuals?

CRÈDITS

20 ECTS. EXPERT EN ACOMPANYAMENT ESPIRITUAL expedit per la Universitat Ramon Llull.

PROFESSORS

ANNA MARIA AGUSTÍ. Lc. Psicopedagogia. Mestra. Grups d’Acompanyament al Dol (Lleida).

SALVADOR BACARDIT. Lc Periodisme i Teologia. Delegat Càritas Barcelona. Delegat episcopal.

JOSEP BAQUER. Lc. Teologia. Arquitecte tècnic. S.J.

PERE BORRÀS. Lc. Pedagogia i Teologia. S.J.

ÀNGELS DRESAIRE. Lc. Psicologia i Ciències Religioses. O.C.

ANTONI GOMIS. Lc. Teologia, Psicologia i Pedagogia. C.M.F.

FRANCESC GRANÉ. Dr. Psicologia i Comunicació. Lc. Filosofia. D.U. Sociologia i Ciències Religioses.

DAVID GUINDULAIN. Lc. Teologia i Psicopedagog. S.J.

VICTOR HERNÁNDEZ ESPINOSA. Dr. Medicina i Cirurgia. Especialista Psiquiatria. Psicoanalista.

PILAR MARINÉ. Lc. Psicologia. Especialista Clínica. Psicoterapeuta.

JOSEP MIRALLES.

RAMON MARIA NOGUÉS. Dr. Biologia. Lc. Teologia.

JAUME PATUEL. Lc. Psicologia. Lc. Teologia. Psicoterapeuta.

CARLES PÉREZ. Dr. Medicina i Cirurgia. Especialista Psiquiatria. Catedràtic FPCEE Blanquerna-URL.

ANTONI POU. Dr. Teologia. Professor ISCREB. O.S.B.

JOSEP RAMBLA. Lc. Teologia i Filosofia. S.J.

JOAN-ANDREU ROCHA. Dr. Teologia. Lc. Teologia i Patrística. Degà FES. Pere Tarrés, URL.

J. CARLES TRALLERO. Lc. Medicina.

JORGE TIZÓN. Dr. Medicina i Cirurgia. Especialista Psiquiatria. Psicoanalista IPA. Professor IUSM-URL.

JOSEP MANUEL VALLEJO. Lc. Teologia. Profesor FTC. O.F.M.

MAITE VALLS

TUTORS I CONDUCTORS DELS GRUPS BALINT

Josep Rambla
David Guindulain
Miguel Álvarez
Miguel Matute
Maite Valls
Pilar Paris
Antoni Gomis
Montse Massó
Carme Massó
Josep Mª Bullich
Francesc Peris
Francesc Grané
Josep Miralles
Pilar Mariné
Jaume Patuel
Montserrat Palanques
Àlex Escarrà

DIRECTORS DEL CURS

Dr. JOSEP MIRALLES. Jesuïta. Dr. Sociologia. Professor ESADE. Universitat Ramon Llull.

MAITE VALLS. Lc. Psicologia. Psicòloga Sanitària. Màster en Psicoteràpia Psicoanalítica i en Psicoteràpia Constructivista. D.U. Magisteri.

SECRETARIA DEL PAE

MARTA MIQUEL. D.U. Teologia i *Comunity Manager*.

COORDINACIÓ I SUPERVISIÓ ACADÈMICA

Dr. FRANCESC GRANÉ.

GRUPS BALINT POST-PAE

Un cop acabat el PAE es pot continuar amb els Grup Balint, una sessió al mes en dos horaris possibles: divendres de de 16h a 18h o de 18h a 20h.

DURADA I CALENDARI

Classes una vegada al mes. Divendres tarda, de 18h a 20h i dissabtes de 9h a 13.30h, d’octubre 2020 a juliol 2022.

REQUISITS D’ADMISSIÓ

Títol de Grau, Llicenciat o Diplomati Universitari. Altres formacions seran valorades personalment. Les places són limitades. És imprescindible una entrevista prèvia.

SESSIONS INFORMATIVES

Divendres 8 de maig, a 16h.
Dilluns 22 de juny, 6 de juliol, 7, 14 i 21 de setembre a 19h.
Cal inscriure’s a la Sessió Informativa fent un mail a: docencia@fvb.cat

PREINSCRIPCIÓ I MATRÍCULA

Preinscripció: A partir del dia 1 de juny de 2020.

S’haurà de presentar la sol·licitud d’admissió i el currículum i abonar els drets de preinscripció. En confirmar l’admissió, els sol·licitants hauran d’abonar l’ import de la matrícula dins el termini fixat .

MATRÍCULA

De l’1 de juliol al 30 de setembre de 2020.

PREU

Preu: 1.400 € per curs acadèmic.

Preu Grup Balint post-PAE: 400 €.

SUBVENCIÓ DE LA FUNDACIÓ TRIPARTITA

Els mestres, professors i directius de les diferents etapes i modalitats centres escolars podran acollir-se a la subvenció de la Fundació Tripartita. La *Fundació Escola Cristiana* i *Jesuïtes Educació* tramitaran aquestes ajudes. La gestió per la subvenció serà responsabilitat de l’alumne/a.

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS

FUNDACIÓ VIDAL I BARRAQUER.
Departament de Docència.
C / Sant Gervasi de Cassoles 88-90. 08022 BARCELONA. Telèfon 93 434 00 01
Correu electrònic informació i inscripcions: docencia@fvb.cat
www.fvb.cat
https://masterespiritualidadtranscultural.com/